

Dosar nr. 2r-337/21

Prima instanță: Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, Judecător – E.Cobzac

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, Judecători – M. Ciugureanu, L. Bulgac, A. Panov

Instanța de revizuire: Curtea de Apel Chișinău, Judecători – A. Panov, L. Pruteanu, I. Țurcan

DECIZIE

23 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, Judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursurile declarate de Frunze Ion și de avocatul lui, Croitor Alexei, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Frunză Ion către Popescu Serghei, Bolbocean Svetlana, Cobîlaș Zinaida și Cobîlaș Emil cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate asupra averii succesoriale, prelungirea termenului de acceptare a succesiunii și anularea contractelor de vânzare-cumpărare, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 25 martie 2021, prin care a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de avocatul Croitor Alexei în interesele lui Frunze Ion, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2011,

c o n s t a t ă :

La 10 iulie 2008 Frunză Ion a depus cerere de chemare în judecată, concretizată pe parcurs, către Popescu Serghei, Bolbocean Svetlana, Cobîlaș Zinaida, Cobîlaș Emil cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate asupra averii succesoriale - imobilul din str. Xxxxx xxxxx, com. Xxxxx, mun. Chișinău, în baza certificatului de moștenitor legal nr.2897 din 03 octombrie 2006, prelungirea termenului de acceptare a succesiunii, anularea contractelor de vânzare-cumpărare a imobilului menționat, încheiate de Popescu Serghei, și obligarea Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău să înregistreze acest imobil pe numele său.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, potrivit certificatului de moștenitor legal nr.2897 din 03 octombrie 2006, este moștenitorul averii Anei Frunză, și anume a bunurilor imobile din str. Xxxxx xxxxx, com. Xxxxx, mun. Chișinău.

La momentul decesului Anei Frunză, fiind sub anchetă penală în stare de arest în penitenciarul xxxxx mun. Chișinău, nu a avut posibilitate de a perfecta documentele pe averea moștenită, astfel, la recomandarea unui deținut, l-a acceptat pe Popescu Serghei ca să-i reprezinte interesele, însă cu condiția ca procura să fie eliberată pe numele verișorului său, Frunză Constantin.

La 20 septembrie 2006, în incinta Penitenciarului xxxxx, s-a prezentat notarul privat Șumcov Andrei, însă procura deja era perfectată pe numele lui Popescu Serghei, notarul comunicându-i că procura nu poate fi modificată și nu mai poate veni repetat, totodată, asigurându-l că totul va fi în ordine și convingându-l să semneze procura.

La 05 august 2006, reclamantul a găsit un cumpărător pentru lotul de teren de 5 ari de la care a primit suma de 500 dolari, fapt despre care l-a înștiințat pe Popescu Serghei, solicitându-i să înceteze căutarea cumpărătorului și să-i restituie procura cu documentele pe imobil, însă a fost refuzat, pârâțul încetând să-i răspundă la apelurile telefonice și eschivându-se de la întâlnirea cu el sau cu rudele sale.

Reclamantul a remarcat că până a vinde imobilul litigios, la 12 ianuarie 2007, a anulat procura nr. 5153 din 20 septembrie 2006, iar la 02 martie 2007 a publicat în Monitorul Oficial nr.29-31, informația privind pierderea certificatului de moștenitor.

Astfel, acțiunile descrise demonstrează lipsa consimțământului de a vinde imobilul din str. Xxxxx xxxxx, com. Xxxxx, mun. Chișinău și, respectiv, ilegalitatea contractului de vânzare-cumpărare din 02 noiembrie 2006 încheiat între Popescu Serghei și Bolbocean Svetlana, care ulterior a fost vândut Zinaidei Cobîlaș.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 17 noiembrie 2010, cererea de chemare în judecată depusă de Frunze Ion a fost admisă parțial.

S-au recunoscut nule, contractul de vânzare-cumpărare xxxxx813 din 02 noiembrie 2006 încheiat între Frunză Ion, reprezentat de Popescu Sergiu, în baza procurii înregistrate cu nr. 5153 din 20 septembrie 2009 și Bolbocean Svetlana (*înregistrat la OCT Chișinău la 09 noiembrie 2006 sub nr. 0100/06/42516*), și contractul de vânzare-cumpărare nr.5867 din 14 decembrie 2006, încheiat între Bolbocean Svetlana și Cobîlaș Zinaida, Cobîlaș Emil (*înregistrat la OCT Chișinău la 15 decembrie 2006 sub nr. 0100/06/5746*), a terenului destinat pentru construcție locativă cu suprafața de 0,2381 ha, cu nr. cadastral xxxxx și a casei de locuit lit.A cu nr. cadastral xxxxx01, situate în din str. Xxxxx xxxxx, com. Xxxxx, mun. Chișinău, cu radierea înscrisurilor respective din registrul bunurilor imobile la ÎS "Cadastru".

În rest acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2011, a fost admis apelul declarat de Cobîlaș Zinaida și casată hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 17 noiembrie 2010, cu emiterea unei hotărâri noi prin care, cererea de chemare în judecată depusă de Frunză Ion către Popescu Serghei, Bolbocean Svetlana, Cobîlaș Zinaida și Cobîlaș Emil cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate asupra averii succesoriale, prelungirea termenului de acceptare a succesiunii și anularea contractelor de vânzare-cumpărare, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin deciziile Curții Supreme de Justiție din 02 februarie 2012 și din 25 octombrie 2012, recursurile declarate de Frunză Ion împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2011, au fost considerate inadmisibile.

La 05 și 06 februarie 2021, prin intermediul serviciilor poștale, avocatul Croitor Alexei, în interesele lui Frunză Ion, a depus cerere de revizuire a deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2011.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 martie 2021, cererea de revizuire depusă de avocatul Croitor Alexei, în interesele lui Frunză Ion, a fost respinsă ca inadmisibilă.

La 06 și 09 aprilie 2021, prin intermediul serviciilor poștale, avocatul Croitor Alexei, în interesele lui Frunză Ion, a depus cerere de recurs solicitând casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 25 martie 2021 și restituirea cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului, avocatul a indicat că nu este de acord cu soluția Curții de Apel Chișinău, reiterând argumente identice celor din cererea de revizuire.

Astfel, expunându-se în mod repetat asupra fondului cauzei și axându-se asupra faptului că instanța pripit a concluzionat asupra lipsei circumstanțelor noi care au devenit cunoscute după emiterea deciziei atacate și asupra argumentelor cu privire la neatragerea în proces a soției revizuentului, avocatul a considerat că încheierea contestată este nemotivată și contravine dreptului părții la un proces echitabil.

La 14 aprilie 2021, a fost înregistrată cererea de recurs depusă de Frunză Ion, prin care s-a solicitat casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 25 martie 2021, cu restituirea cauzei spre rejudecare.

Studiind materialele dosarului în raport cu cele invocate în cererile de recurs și prevederile legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de avocatul Croitor Alexei și de Frunză Ion, urmează a fi respinse din următoarele motive.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit materialelor cauzei, încheierea contestată a fost pronunțată de Curtea de Apel Chișinău la 25 martie 2021 și expediată pentru cunoștință avocatului recurentului, prin intermediul poștei electronice, la 30 martie 2021. (f.d. 198)

Astfel, ținând cont de faptul că recursurile avocatului Croitor Alexei datează din 06 și 09 aprilie 2021, iar recursul lui Frunză Ion datează din 14 aprilie 2021, (f.d.201, 207, 209), Colegiul consideră că acestea au fost depuse în termen.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 428 din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs, emisă după examinarea recursului împotriva încheierii, rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii. Copia deciziei se remite părților în termen de 5 zile de la data emiterii.

În speță, se constată că prin decizia Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2011 a fost casată hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 17 noiembrie 2010 și emisă o nouă hotărâre prin care, cererea de chemare în judecată depusă de Frunză Ion către Popescu Serghei, Bolbocean Svetlana, Cobîlaș Zinaida și Cobîlaș Emil cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate asupra averii succesoriale, prelungirea termenului de acceptare a succesiunii și anularea contractelor de vânzare-cumpărare, a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 05 și 06 februarie 2021, prin intermediul serviciilor poștale, avocatul Croitor Alexei, în interesele lui Frunză Ion, a depus cerere de revizuire a deciziei Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2011.

Cererea de revizuire a fost întemeiată pe art. 449 lit. b) și c) din Codul de procedură civilă, potrivit căroră, revizuirea se declară în cazul în care, au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei; instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

Reieșind din normele citate, Colegiul consideră că argumentele invocate de avocatul Croitor Alexei, nu pot fi reținute pentru anularea încheierii contestate, or, faptul că Frunză Ion a fost deținut în instituțiile penitenciare și nu a putut participa la examinarea cauzei în instanța de judecată, nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art.449 din Codul de procedură civilă.

Mai mult ca atât, precum s-a remarcat și în încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 martie 2021, faptele invocate trebuie să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată și să existe obiectiv până la pronunțarea hotărârii, fapt care la caz nu se atestă.

De asemenea, cu referire la argumentele reprezentantului recurentului, despre neatragerea în proces a unei persoane interesate, Colegiul civil menționează că în cazul prevăzut la art.449 lit. c) din Codul de procedură civilă (*instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces*), conform prevederilor art.450 lit. c) din același Cod, cererea de revizuire se depune în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele respective.

Cu toate acestea, în pofida drepturilor stipulate la art.447 lit.b) din Codul de procedură civilă, persoana, neatragerea căreia este invocată (Nesterenco Valentina), nu a înaintat nicio cerere cu privire la intervenirea în cauza respectivă și nici nu a contestat în ordinea stabilită, actele judecătorești emise în prezenta cauză civilă.

Prin urmare, de rând cu omiterea termenului de depunere a cererii de revizuire în temeiul specificat supra, Colegiul civil conchide irelevanța invocării de către recurenți a prevederilor art. 449 lit. c) din Codul de procedură civilă, în circumstanțele în care Nesterenco Valentina nu s-a manifestat în prezenta cauză civilă.

Mai mult ca atât, după cum a constatat instanța de revizuire, Frunză Ion a declarat că căsătoria a fost încheiată în luna martie 2009, pe când cererea de chemare în judecată a fost depusă la 10 iulie 2008, iar obiectul examinării cauzei este contractul de vânzare-cumpărare xxxxx813 din 02 noiembrie 2006.

Respectiv, Colegiul civil constată că cumulul ipotezelor reflectate în cererea de revizuire și reiterate în cererile de recurs, certifică în mod clar lipsa de substanță a admisibilității contestației în cauză, circumstanțe ce desprind temeinicia concluziei instanței de apel despre lipsa temeiurilor legale de declarare a revizuirii.

Sub același aspect, Colegiul reține că, încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 martie 2021 este legală și întemeiată, iar retractarea neîntemeiată a unei hotărâri judecătorești irevocabile ar produce efecte grave pentru părți întrucât s-ar încălca principiul stabilității raporturilor juridice, or, unul dintre elementele fundamentale ale preeminenței (superiorității) dreptului este principiul stabilității raporturilor judiciare, care înseamnă, între altele, că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale. De aceea legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate.

În aceeași ordine de idei, instanța de recurs menționează, că, prin revizuirea unei hotărâri judecătorești irevocabile, se încalcă principiul stabilității raporturilor juridice, or, se readuce în discuție o soluție judecătorească definitivă. După cum a fost statuat, principiul securității raporturilor juridice presupune respectul față de principiul “res judecata”, care constituie principiul executării hotărârilor definitive. Acest principiu insistă asupra faptului, că nici o parte la proces nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri care este definitivă și executorie, chiar și în scopul reluării procesului de judecată și o nouă soluționare a cauzei. Competența unei instanțe ierarhic superioare este de a corecta lacunele în drept și omisiunile justiției, dar nici într-un caz de a efectua o reexaminare a cauzei. Revizuirea nu trebuie tratată ca un recurs în anulare, și nici existența a două păreri asupra aceleiași probleme nu poate servi temei pentru reexaminare. Ca excepție de la acest principiu este doar cazul când reexaminarea este necesară în virtutea circumstanțelor fundamentale și obligatorii.

Din această perspectivă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, admiterea cererilor de recurs, ar duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil, garantate de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

Prin urmare, din considerentele menționate și ținând cont de faptul că motivele invocate de avocatul recurentului sunt declarative și neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererile de recurs și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 martie 2021.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se resping recursurile declarate de Frunze Ion și de avocatul lui, Croitor Alexei.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 martie 2021, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Frunză Ion către Popescu Serghei, Bolbocean Svetlana, Cobîlaș Zinaida și Cobîlaș Emil cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate asupra averii succesoriale, prelungirea termenului de acceptare a succesiunii și anularea contractelor de vânzare-cumpărare.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru